

PM10 delci in lesna biomasa

Prepis zvočnega zapisa oddaje na Murskem Valu

Voditeljica

Poslušalke in poslušalci, v studiu Murskega vala prav lepo pozdravljam Bernardko Ryan, višjo svetovalko za prostor in okolje na Mestni občini Murska Sobota. Dober dan in dobrodošli pri nas.

Bernardka Ryan

Lepo pozdravljeni poslušalci radia Murski val.

Voditeljica

Danes bova povedali nekaj več o PM10 delcih, kaj ti delci sploh so in kako vplivajo nekako na naše zdravje.

Bernardka Ryan

Naloga Mestne občine je med drugim tudi da skrbi za čisto okolje, za čisti zrak in ta naloga vključuje tudi ozaveščanje naših občanov o vplivu prašnih delcev PM10 na naše zdravje.

Kaj pravzaprav ti prašni delci pomenijo? Gre za izredno majhne, očem povsem nevidne delce, ki so v zraku. In škodujejo našemu zdravju, predvsem zaradi tega, ker so tako zelo majhni, da jih nekako, preprosto povedano, naše nosnice ne uspejo prečisti in potem ti delci potujejo globlje v naša dihala po krvi se prenaša potem tudi do vseh ostalih organov in nam tako povzročajo različne težave.

Še posebej so ranljive nekatere skupine, kot so recimo starejši, potem nosečnice, otroci, dojenčki, pa seveda vse tiste skupine ljudi, ki že imajo določene bolezni srca, ožilja in pa dihal.

Ti prašni delci so nekako izvorno v preteklosti predvsem prihajali iz težke industrije. V zadnjem času temu seveda več ni tako, ker seveda so danes bistveno strožje okolijske regulative, tako da jaz mislim, da na območju Mestne občine Murska Sobota nekih večjih onesnaževalcev, težke industrije nimamo. Je pa zato toliko povečan vpliv prometa in pa seveda sedaj v zimskem času velik del teh prašnih delcev prispevajo male kurilne naprave na lesno biomaso.

Voditeljica

Kaj lahko nekako sami naredimo, da se zavarujemo pred temi prašnimi delci in s tem poskrbimo za svoje zdravje?

Bernardka Ryan

Najprej bi predlagala, da spremljamo stanje kakovosti zraka na našem območju imamo namreč 3 merilne naprave, ki merijo prašne delce. In sicer sta dve, ena v Rakičanu ena na Cankarjevi ulici v mestu Murska Sobota, ki delujeta v okviru državne merilne mreže. Imamo pa še eno na vstopu v mesto Murska Sobota v Bakovski ulici, ki pa je bila vzpostavljena v okviru enega evropskega projekta City Cooperation. In vsi ti podatki teh merilnih postaj so dostopni ali na spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje ali pa na naši spletni strani mestne občine.

Če seveda v tem zimskem času načrtujemo neke intenzivne aktivnosti na prostem, sploh v času, ko so neke zelo neugodne vremenske razmere. Se pravi, da se je pojavila temperaturna inverzija ali je

ozračje povsem neprevretreno oziroma v zelo nizkih temperaturah, potem je velika verjetnost, da ti delci so prekoračeni in takrat raje svoje aktivnosti preložimo na bolj ugodnejši del dneva, ali izberimo za gibanje, za tek, sprehod raje nek prostor v gozdu, ne pa toliko v urbanem okolju. Če pa, seveda, se gibamo zunaj in začutimo neke simptome v smislu kašlja, otežkočenega dihanja, je pa seveda potrebno, da je mogoče to gibanje na prostem omejimo.

Kar pa se drugega dela tiče pa vsak posameznik pri sebi lahko razmisli, kaj lahko sam prispeva k temu, da bodo prašni delci v ozračju nižji. Tu mislimo predvsem na to, da razmislimo, v kakšnih stavbah bivamo, če gre za nek objekt starejšega nastanka, ki še ni energetske saniran, potem je prav, da raziščemo, kakšne imamo možnosti, da porabo energije za ogrevanje stavbe zmanjšamo in na ta način potem prispevamo tudi vsak malo po malo k čistejšemu okolju.

Voditeljica

Privoščili si bova kratek glasbeni premor, potem pa bova nadaljevali na temo kako zagotovimo okolju prijazno ogrevanje z malo kurilno napravo.

(glasbeni premor)

V moji družbi je še vedno Bernardka Ryan iz Mestne občine Murska Sobota. Prej ste že izpostavili, da lahko z ogrevanjem z malo kurilno napravo na lesno biomaso nekako zagotovimo okolju prijazno ogrevanje. Na kakšen način?

Bernardka Ryan

Ja seveda z lesno biomaso ni povsem nič narobe, če jo znamo prav uporabljati in je seveda kot energent lahko tudi okolju prijazen vir energije. Je pa težava v tem, da pa mora biti izpolnjenih za to kar nekaj pogojev in tu se dostikrat pri uporabnikih teh malih kurilnih naprav zatakne.

Najprej je pomembno, da je ta mala kurilna naprava pravilno vgrajena in da je seveda ustrezna. Podatki Ministrstva za okolje in prostor kažejo, da je več kot polovica e malih kurilnih naprav, ki so v uporabi še vedno neustreznih, ker so starejšega datuma, se pravi 20 in več let, in te seveda potrebno zamenjati. Potem pa je naslednji korak pravilno vzdrževanje te naprave redno čiščenje. In bi tukaj izpostavila predvsem to, da, ko so nam na vrata najavi dimnikar, ne glejmo na njega kot na sovražnika, ampak na nekoga, ki nam lahko svetuje, kako izboljšati porabo energije. Kaj naj počnemo prav in tu bi mogoče povedala še podatek, da se na nivoju Slovenije zgodi letno še vedno med 400 in 600 dimniških požarov, In to pomeni tudi določeno število nepotrebnih smrtnih žrtev. Z rednim vzdrževanjem lahko te dimniške požare preprečimo.

Potem pa je še naslednji korak seveda pravilno kurjenje. Pred vsako zakuritvijo je potrebno očistiti pepel iz peči, potrebno je odpreti loputo za zrak in pa v peč seveda sodijo obvezno samo pravilno pripravljena in dovolj suha drva. Absolutno v malo kurilno napravo ne sodijo odpadki, kot so karton, embalaža, staro pohištvo, stara oblačila in podobno. Taka ravnanja so nedopustna, ker ogrožajo življenje ljudi. S tem ogromna količina škodljivih izpustov odide v zrak pa konec koncev s tem tudi uničujemo svoje malo kurilno napravo, ker je s tem krajšamo življenjsko dobo. In seveda je tudi izkoristek energije ob nepravilnem ravnanju s pečjo bistveno manjši, kar seveda na konec koncev pomeni tudi večji finančni strošek ogrevanja.

Voditeljica

Glede na vse povedano je verjetno pri zamenjavi kurilne naprave ali prehodu na drug energent potrebno dobro razmisliti, kaj bomo storili.

Bernardka Ryan

Točno tako. Jaz bi vsakemu posamezniku, vsakemu občanu svetovala, da preden se odloči, ali za zamenjavo stare kurilne naprave ali za prehod na neki drugi, čistejši vir energije, svetovala, da vključi v to razmišljanje strokovnjaka. Samo strokovnjak, energetski svetovalec lahko celostno individualno svetuje in tudi pripravi celosten izračun prihrankov energije in posledično tudi prihrankov pri financah.

Mestna občina Murska Sobota v povezavi z neodvisno energetska mrežo EnSvet to svetovanje zagotavlja. Svetovanje je povsem brezplačno, neodvisno, individualno. Vse, kar morajo občani storiti, je, da poiščejo informacije na spletni strani Eko sklada ali pa se enostavno naročijo na termin svetovanja preko glavne pisarne Mestne občine Murska Sobota,

Voditeljica

Bernardka Ryan, višja svetovalka za prostor in okolje na Mestni občini Murska Sobota. Najlepša hvala za vse podane in koristne informacije ter seveda uspešno delo tudi v prihodnje.

Bernardka Ryan

Hvala tudi vam.